

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Tiende Afdeling)

23. november 2023*

»Præjudiciel forelæggelse – det fælles merværdiafgiftssystem (moms) – direktiv 2006/112/EF – artikel 53 – ydelse, der består i at give adgang til arrangementer inden for underholdning – leveringsstedet for tjenesteydelser – udsendelse af interaktive videosessioner via streaming – tilrådighedsstillelse af lokaler og nødvendigt udstyr til videooptagelse af forestillinger samt ledsagende ydelser med henblik på at levere kvalitetsforestillinger«

I sag C-532/22,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Curtea de Apel Cluj (appeldomstolen i Cluj, Rumænien) ved afgørelse af 3. juni 2022, indgået til Domstolen den 9. august 2022, i sagen

Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Cluj-Napoca,

Administrația Județeană a Finanțelor Publice Cluj

mod

SC Westside Unicat SRL,

har

DOMSTOLEN (Tiende Afdeling),

sammensat af formanden for Femte Afdeling, E. Regan (refererende dommer), som fungerende afdelingsformand, og dommerne I. Jarukaitis og D. Gratsias,

generaladvokat: L. Medina,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

- SC Westside Unicat SRL ved avocată L.M. Roman,
- den rumænske regering ved E. Gane og O.-C. Ichim, som befuldmægtigede,

* Processprog: rumænsk.

– Europa-Kommissionen ved A. Armenia og T. Isacu de Groot, som befuldmægtigede,

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 53 i Rådets direktiv 2006/112/EF af 28. november 2006 om det fælles merværdiafgiftssystem (EUT 2006, L 347, s. 1), som ændret ved Rådets direktiv 2008/8/EF af 12. februar 2008 (EUT 2008, L 44, s. 11) (herefter »direktiv 2006/112«).
- 2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem på den ene side SC Westside Unicat SRL (herefter »Westside Unicat«) og på den anden side Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Cluj-Napoca (det regionale generaldirektorat for offentlige finanser i Cluj-Napoca, Rumænien) og Administrația Județeană a Finanțelor Publice Cluj (den regionale myndighed for offentlige finanser i Cluj, Rumænien) (herefter samlet »skatte- og afgiftsmyndigheden«) vedrørende denne myndigheds afgørelse om at anse de af dette selskab leverede tjenesteydelser for at skulle pålægges merværdiafgift (moms) i Rumænien.

Retsforskrifter

EU-retten

Direktiv 2006/112

- 3 Direktiv 2006/112 indeholder i afsnit V med overskriften »Stedet for afgiftspligtige transaktioner« kapitel 3 med overskriften »Leveringsstedet for tjenesteydelser«. Det nævnte kapitel 3 indeholder afdeling 2 med overskriften »Almindelige bestemmelser«, som omfatter artikel 44 og 45.
- 4 Direktivets artikel 44 bestemmer:

»Ved leveringsstedet for tjenesteydelser til en afgiftspligtig person, der handler i denne egenskab, forstås det sted, hvor denne person har etableret hjemstedet for sin økonomiske virksomhed. Hvis de pågældende tjenesteydelser imidlertid leveres til et fast forretningssted, der tilhører den afgiftspligtige person og er beliggende et andet sted end det sted, hvor han har etableret hjemstedet for sin økonomiske virksomhed, forstås ved leveringsstedet for de pågældende tjenesteydelser det sted, hvor det faste forretningssted er beliggende. I mangel af et sådant hjemsted eller et sådant fast forretningssted er leveringsstedet for tjenesteydelserne det sted, hvor den afgiftspligtige person, der modtager sådanne ydelser, har sin bopæl eller sit sædvanlige opholdssted.«
- 5 Det nævnte direktivs artikel 45 har følgende ordlyd:

»Ved leveringsstedet for tjenesteydelser til en ikke-afgiftspligtig person forstås det sted, hvor leverandøren har etableret hjemstedet for sin økonomiske virksomhed. Hvis de pågældende tjenesteydelser imidlertid leveres af et fast forretningssted, der tilhører leverandøren og er beliggende

et andet sted end det sted, hvor han har etableret hjemstedet for sin økonomiske virksomhed, forstås ved leveringsstedet for de pågældende tjenesteydelser det sted, hvor det faste forretningssted er beliggende. I mangel af et sådant hjemsted eller et sådant fast forretningssted er leveringsstedet for tjenesteydelser det sted, hvor leverandøren har sin bopæl eller sit sædvanlige opholdssted.«

6 Samme direktivs afsnit V, kapitel 3, indeholder ligeledes en afdeling 3 med overskriften »Særlige bestemmelser«, som omfatter artikel 46-59a i direktiv 2006/112.

7 Direktivets artikel 53 har følgende ordlyd:

»Leveringsstedet for adgang til arrangementer inden for kultur, kunst, sport, videnskab, undervisning, underholdning og lignende, som f.eks. messer og udstillinger, og tjenesteydelser i tilknytning dertil, der leveres til en afgiftspligtig person, er det sted, hvor disse arrangementer rent faktisk finder sted.«

8 Direktivets artikel 54 fastsætter:

»1. Leveringsstedet for tjenesteydelser i forbindelse med aktiviteter inden for kultur, kunst, sport, videnskab, undervisning, underholdning og lignende, som f.eks. messer og udstillinger, herunder levering af tjenesteydelser som arrangører af sådanne aktiviteter, der leveres til en ikke-afgiftspligtig person, er det sted, hvor disse aktiviteter rent faktisk udøves.

2. Leveringsstedet for følgende tjenesteydelser til en ikke-afgiftspligtig person, er det sted, hvor disse tjenesteydelser rent faktisk udføres:

a) aktiviteter i tilknytning til transport som f.eks. lastning, losning, håndtering og lignende

b) vurdering af og arbejde på løsørestande.«

Direktiv 2008/8

9 Følgende fremgår af sjette betragtning til direktiv 2008/8:

»Hovedreglen for leveringsstedet for tjenesteydelser til både afgiftspligtige og ikke-afgiftspligtige personer finder under visse omstændigheder ikke anvendelse, og der bør i stedet gælde specifikke undtagelser. Disse undtagelser bør i vid udstrækning baseres på eksisterende kriterier og afspejle princippet om beskatning på forbrugsstedet uden dog at påføre visse handlende uforholdsmæssigt store administrative byrder.«

10 Dette direktivs artikel 3 indførte med virkning fra den 1. januar 2011 bl.a. artikel 53 og 54 i direktiv 2006/112 i den affattelse, der er gengivet i nærværende doms præmis 7 og 8.

Gennemførelsesforordning (EU) nr. 282/2011

11 Artikel 32, stk. 1 og 2, i Rådets gennemførelsesforordning (EU) nr. 282/2011 af 15. marts 2011 om foranstaltninger til gennemførelse af direktiv 2006/112/EF om det fælles merværdiafgiftssystem (EUT 2011, L 77, s. 1) bestemmer:

»1. Ydelser, der har til formål at give adgang til arrangementer inden for kultur, kunst, sport, videnskab, undervisning, underholdning eller lignende arrangementer, jf. artikel 53 i direktiv

2006/112/EF, omfatter ydelser, hvis væsentlige kendetegn består i mod betaling af en billet eller et gebyr, herunder i form af et abonnement, et periodekort eller et regelmæssigt kontingent, at give adgang til et arrangement.

2. Stk. 1 finder især anvendelse på:

a) adgang til forestillinger, teaterforestillinger, cirkusforestillinger, messer, forlystelsesparker, koncerter, udstillinger samt andre lignende kulturelle arrangementer

[...]«

12 Denne gennemførelsesforordnings artikel 33 har følgende ordlyd:

»De i artikel 53 i direktiv 2006/112/EF omhandlede tilknyttede ydelser omfatter ydelser, der har direkte forbindelse med adgangen til arrangementer inden for kultur, kunst, sport, videnskab, undervisning, underholdning eller lignende, som leveres separat til den person, der deltager i et arrangement, mod en nærmere fastsat modydelse.

Disse tilknyttede ydelser omfatter bl.a. brug af omklædningsrum og sanitære installationer, men omfatter ikke ydelser, der leveres af formidlere i forbindelse med billet salg.«

13 Den nævnte gennemførelsesforordnings artikel 33a, som blev indsat ved Rådets gennemførelsesforordning (EU) nr. 1042/2013 af 7. oktober 2013 (EUT 2013, L 284, s. 1), fastsætter:

»Levering af billetter til arrangementer inden for kultur, kunst, sport, videnskab, undervisning, underholdning og lignende af en mellemmand, som handler i eget navn, men for arrangørens regning, eller af en afgiftspligtig person, bortset fra arrangøren, som handler for egen regning, er omfattet af artikel 53 og artikel 54, stk. 1, i direktiv 2006/112/EF.«

Gennemførelsesforordning nr. 1042/2013

14 Følgende fremgår af 15. betragtning til gennemførelsesforordning nr. 1042/2013:

»I henhold til direktiv 2006/112/EF skal adgang til arrangementer inden for kultur, kunst, sport, videnskab, undervisning og underholdning og lignende under alle omstændigheder beskattes på det sted, hvor arrangementet rent faktisk finder sted. Det bør gøres klart, at dette også gælder, når billetter til sådanne arrangementer ikke sælges direkte af arrangøren, men via mellemmand.«

Direktiv (EU) 2022/542

15 Følgende fremgår af 18. betragtning til Rådets direktiv (EU) 2022/542 af 5. april 2022 om ændring af direktiv 2006/112/EF og (EU) 2020/285 for så vidt angår satser for merværdiafgiften (EUT 2022, L 107, s. 1):

»Med henblik på at sikre beskatning i forbrugsmedlemsstaten er det nødvendigt, at alle ydelser, der kan leveres til en kunde elektronisk, er afgiftspligtige på det sted, hvor kunden er etableret, har sin bopæl eller har sit sædvanlige opholdssted. Reglerne for leveringsstedet for ydelser bør derfor ændres i forbindelse med sådanne aktiviteter.«

- 16 Artikel 1 i direktiv 2022/542 ændrede artikel 53 i direktiv 2006/112 ved at tilføje følgende stykke:
»Denne artikel finder ikke anvendelse på adgang til de i første afsnit omhandlede arrangementer, hvor deltagelsen er virtuel.«

Rumænsk ret

Lov om skatter og afgifter

- 17 Artikel 278 i Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal (lov nr. 227/2015 om skatter og afgifter) af 8. september 2015 (*Monitorul Oficial al României*, del I, nr. 688, af 10.9.2015) (herefter »lov om skatter og afgifter«) med overskriften »Leveringssted for tjenesteydelser« bestemmer bl.a.:

»2. Ved leveringsstedet for tjenesteydelser til en afgiftspligtig person, der handler i denne egenskab, forstås det sted, hvor denne modtager af tjenesteydelser har etableret hjemstedet for sin økonomiske virksomhed. [...]

[...]

6. Som undtagelse fra bestemmelserne i stk. 2 anses leveringsstedet for følgende tjenesteydelser for at være:

[...]

b) det sted, hvor arrangementerne faktisk finder sted, i forbindelse med tjenesteydelser i form af adgang til arrangementer inden for kultur, kunst, sport, videnskab, undervisning, underholdning eller lignende, som f.eks. messer og udstillinger, samt tjenesteydelser i tilknytning hertil, der leveres til en afgiftspligtig person. [...]

Gennemførelsesbestemmelser til lov om skatter og afgifter

- 18 Punkt 22, stk. 4, 5, 7 og 8, i Hotărârea Guvernului nr. 1 din 6 ianuarie 2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal (regeringsbeslutning nr. 1 af 6.1.2016 om godkendelse af betingelserne for anvendelse af lov nr. 227/2015 om skatter og afgifter) (*Monitorul Oficial al României*, del I, nr. 22, af 13.1.2016) fastsætter:

»(4) Ydelser i form af adgang til arrangementer inden for kultur, kunst, sport, videnskab, undervisning, underholdning eller lignende arrangementer som omhandlet i artikel 278, stk. 6, litra b), i lov om skatter og afgifter, omfatter ydelser, hvis væsentlige kendetegn består i mod betaling af en billet eller et gebyr, herunder i form af et abonnement, et periodekort eller et regelmæssigt kontingent, at give adgang til et arrangement.

(5) Stk. 4 omfatter navnlig:

a) adgang til forestillinger, teaterforestillinger, cirkusforestillinger, messer, forlystelsesparker, koncerter, udstillinger samt andre lignende kulturelle arrangementer; [...]

[...]

(7) De i artikel 278, stk. 6, litra b), i lov om skatter og afgifter omhandlede tilknyttede ydelser omfatter ydelser, der har direkte forbindelse med adgangen til arrangementer inden for kultur, kunst, sport, videnskab, undervisning, underholdning eller lignende, som leveres separat til den person, der deltager i et arrangement, mod en nærmere fastsat modydelse. Disse tilknyttede ydelser omfatter bl.a. brug af omklædningsrum og sanitære installationer, men omfatter ikke ydelser, der leveres af en mellemmand i forbindelse med billetsalg.

(8) Levering af billetter til arrangementer inden for kultur, kunst, sport, videnskab, undervisning, underholdning og lignende af en mellemmand, som handler i eget navn, men for arrangørens regning, eller af en afgiftspligtig person, bortset fra arrangøren, som handler for egen regning, er omfattet af artikel 278, stk. 5, litra f), og artikel 278, stk. 6, litra b), i lov om skatter og afgifter.«

Twisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

- 19 Westside Unicat er et selskab med hjemsted i Rumænien, som driver et studie til videooptagelse. Selskabets vigtigste økonomiske virksomhed består i at sælge digitalt indhold af erotisk karakter til StreamRay USA Inc. (herefter »StreamRay«) i form af visuelle videosessioner online og ansigt til ansigt (herefter »videochat«) med modeller.
- 20 StreamRay er en juridisk person, der er registreret i Amerikas Forenede Stater, som udsender videoerne fra disse sessioner direkte på sit websted og stiller den nødvendige grænseflade til rådighed for sine kunder, der er fysiske personer, med henblik på at interagere med modellerne.
- 21 De modeller, der anvender Westside Unicats tjenesteydelser, indgår en kontrakt med dette selskab, der i forelæggelsesafgørelsen har overskriften »Associeringsaftale«. De underskriver ligeledes en erklæring, der bekræfter over for StreamRay, at de udpeger studiet, dvs. Westside Unicat, til at »opkræve og indkassere alle beløb«, som de har til gode for de forestillinger, der finder sted i forbindelse med disse videochats, og udtrykkeligt har accepteret, at studiet betaler dem disse beløb.
- 22 StreamRay, som leverer tjenesteydelser i eget navn, fastsætter de forretningsmæssige betingelser, der finder anvendelse, for at selskabets kunder kan se de omhandlede forestillinger og interagere med modellerne. Dette selskab fastsætter og opkræver bl.a. den pris, som dets kunder betaler i denne forbindelse. Af den således modtagne pris betales en procentdel til Westside Unicat, som igen betaler en andel til modellerne.
- 23 Efter en afgiftskontrol vedrørende fastsættelsen af den moms, der skulle betales for perioden fra den 1. september 2019 til den 30. juni 2020, udstedte skatte- og afgiftsmyndigheden den 13. november 2020 en afgiftsansættelse, hvorefter Westside Unicat blev anset for at skulle betale et yderligere momsbeløb på 640 433 rumænske lei.
- 24 Denne afgørelse var støttet på den omstændighed, at i modsætning til, hvad Westside Unicat havde lagt til grund ved udstedelsen af fakturaerne til StreamRay, skulle leveringsstedet for de tjenesteydelser, som selskabet havde leveret til StreamRay, i overensstemmelse med artikel 278, stk. 6, litra b), i lov om skatter og afgifter anses for at være Rumænien. Westside Unicat er nemlig arrangør af de pågældende interaktive forestillinger, således som det fremgår af de kontrakter, der er indgået med StreamRay. Disse forestillinger udgør således arrangementer inden for underholdning som omhandlet i artikel 53 i direktiv 2006/112, således at der skal ske anvendelse af løsningen i dom af 8. maj 2019, Geelen (C-568/17, EU:C:2019:388), hvorefter leveringsstedet for

en tjenesteydelse, der består i at tilbyde interaktive videosessioner af erotisk karakter, der filmes og sendes live via internettet, skal anses for at være det sted, hvor den, der leverer ydelsen, har etableret hjemstedet for sin økonomiske virksomhed.

- 25 Efter en forgæves administrativ klage over denne afgiftsansættelse anlagde Westside Unicat sag ved Tribunalul Maramureş (retten i første instans i Maramureş, Rumænien), som delvist gav Westside Unicat medhold ved dom af 19. oktober 2021. Denne ret fandt nemlig, at StreamRay var arrangør af de omhandlede underholdningsarrangementer, idet StreamRay gav sine kunder adgang til interaktive videosessioner af erotisk karakter.
- 26 Skatte- og afgiftsmyndigheden har iværksat appel til prøvelse af denne dom ved Curtea de Apel Cluj (appeldomstolen i Cluj, Rumænien), som er den forelæggende ret. Til støtte for appellen har myndigheden i det væsentlige gjort gældende, at både arrangøren af underholdningsarrangementet og alle de operatører, der bidrager til at muliggøre offentlighedens adgang til arrangementet, som handler i eget navn, skal anses for at give en sådan adgang. I den sag, der verserer for denne ret, skal Westside Unicat, ligesom sagsøgeren i hovedsagen i den sag, der gav anledning til dom af 8. maj 2019, Geelen (C-568/17, EU:C:2019:388), i sin egenskab af arrangør af de omhandlede interaktive videosessioner af erotisk karakter anses for at give adgang til disse videosessioner.
- 27 I denne sammenhæng er den forelæggende ret i tvivl om, hvorvidt de ydelser, som Westside Unicat leverer, er omfattet af begrebet tjenesteydelser, der består i at give adgang til arrangementer inden for underholdning som omhandlet i artikel 53 i direktiv 2006/112, og i givet fald om, hvorledes denne bestemmelse skal anvendes.
- 28 På denne baggrund har Curtea de Apel Cluj (appeldomstolen i Cluj) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:
- »1) Skal [...] artikel 53 [i direktiv 2006/112] fortolkes således, at tjenesteydelser af den i hovedsagen omhandlede type, dvs. tjenesteydelser leveret af videochat-studiet til webstedets forvalter, bestående i interaktive sessioner af erotisk karakter, der filmes og sendes i [realtid] via internettet (livestreaming af digitalt indhold), også er omfattet heraf?
- 2) Såfremt det første spørgsmål besvares bekræftende, skal sætningsleddet »det sted, hvor disse arrangementer rent faktisk finder sted«, i [...] artikel 53 [i direktiv 2006/112], da fortolkes således, at det afgørende er det sted, hvor modellerne optræder foran webkameraet, eller det sted, hvor organisatoren af sessionerne har sit hjemsted, eller det sted, hvor kunderne betragter billederne, eller kan også et andet sted komme i betragtning?«

Om de præjudicielle spørgsmål

Det første spørgsmål

- 29 Som det klart fremgår af anmodningen om præjudiciel afgørelse, består de i hovedsagen omhandlede tjenesteydelser i at frembringe digitalt indhold i form af interaktive videosessioner af erotisk karakter, der filmes af et studie til videooptagelse med henblik på at stille videosessionerne til rådighed for operatøren af en formidlingsplatform på internettet med henblik på denne operatørs udsendelse heraf på denne platform.

- 30 Med henblik på at give den forelæggende ret et hensigtsmæssigt svar skal det første spørgsmål følgelig forstås således, at det ønskes oplyst, om artikel 53 i direktiv 2006/112 skal fortolkes således, at denne bestemmelse finder anvendelse på tjenesteydelser, som leveres af et studie, der optager videochats, til operatøren af en formidlingsplatform på internettet, og som består i at fremstille digitalt indhold i form af interaktive videosessioner af erotisk karakter, der filmes af et sådant studie med henblik på at stille videosessionerne til rådighed for denne operatør, med henblik på, at denne sidstnævnte udsender dem på den nævnte platform.
- 31 I denne henseende bemærkes, at artikel 44 og 45 i direktiv 2006/112 indeholder en generel regel for fastlæggelsen af tjenesteydelsers fiskale tilknytningssted, mens dette direktivs artikel 46-59a fastsætter en række særlige tilknytningsmomenter (dom af 13.3.2019, Srf konsulterna, C-647/17, EU:C:2019:195, præmis 20).
- 32 Som det følger af Domstolens faste praksis, kan artikel 44 og 45 i direktiv 2006/112 ikke tillægges større vægt end direktivets artikel 46-59a. Det må i hvert enkelt tilfælde afgøres, om der foreligger et af de tilfælde, der er angivet i direktivets artikel 46-59a. Det er kun, hvis dette ikke er tilfældet, at den nævnte situation er omfattet af direktivets artikel 44 og 45 (dom af 13.3.2019, Srf konsulterna, C-647/17, EU:C:2019:195, præmis 21).
- 33 Heraf følger, at artikel 53 i direktiv 2006/112 i forhold til en generel regel ikke skal anses for at være en undtagelse, der skal fortolkes strengt (dom af 13.3.2019, Srf konsulterna, C-647/17, EU:C:2019:195, præmis 22).
- 34 Hvad for det andet angår interaktive videosessioner af erotisk karakter, der filmes og sendes live via internettet, har Domstolen ganske vist i dom af 8. maj 2019, Geelen (C-568/17, EU:C:2019:388, præmis 36-42), fastslået, at sådanne sessioner udgør virksomhed inden for underholdning, eftersom de har til formål at skaffe modtagerne en kilde til underholdning, og idet begrebet virksomhed inden for underholdning ikke er begrænset til tjenesteydelser, der leveres under fysisk tilstedeværelse af aftagerne af denne aktivitet.
- 35 Selv om Domstolen i denne dom imidlertid efterfølgende udledte af disse betragtninger, at sådanne tjenesteydelser var omfattet af anvendelsesområdet for den særlige tilknytningsregel, der dengang var fastsat i artikel 9, stk. 2, litra c), første led, i Rådets direktiv 77/388/EØF af 17. maj 1977 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter – ensartet beregningsgrundlag (EFT 1977, L 145, s. 1), som ændret ved Rådets direktiv 2002/38/EF af 7. maj 2002 (EFT 2002, L 128, s. 41), og i artikel 52, litra a), i direktiv 2006/112 i den affattelse, der var gældende på tidspunktet for de faktiske omstændigheder i den sag, der gav anledning til den nævnte dom, skal det fastslås, at det spørgsmål, der er forelagt i den foreliggende sag, ikke vedrører fortolkningen af denne særlige tilknytningsregel, men af en anden særlig tilknytningsregel, der, idet den blev indført ved direktiv 2008/8, endnu ikke var trådt i kraft og ikke var blevet gennemført i medlemsstaternes lovgivning på tidspunktet for de faktiske omstændigheder i den sag, der gav anledning til den nævnte dom.
- 36 Mens den særlige tilknytningsregel i artikel 9, stk. 2, litra c), første led, i sjette direktiv 77/388 og i artikel 52, litra a), i direktiv 2006/112, således som disse bestemmelser var gældende på tidspunktet for de faktiske omstændigheder i den sag, der gav anledning til dom af 8. maj 2019, Geelen (C-568/17, EU:C:2019:388), generelt henviste til virksomhed inden for kultur, kunst, sport, videnskab, undervisning og underholdning eller lignende, samt i givet fald ydelser knyttet til disse former for virksomhed, vedrører den særlige tilknytningsregel i artikel 53 i direktiv

2006/112 særligt ydelser, der består i adgang til arrangementer inden for kultur, kunst, sport, videnskab, undervisning, underholdning og lignende, som f.eks. messer og udstillinger, og tjenesteydelser i tilknytning dertil, der leveres til en afgiftspligtig person.

- 37 Den konklusion, som Domstolen nåede frem til i dom af 8. maj 2019, Geelen (C-568/17, EU:C:2019:388), vedrørende rækkevidden af den særlige tilknytningsregel, som dengang var fastsat i artikel 9, stk. 2, litra c), første led, i sjette direktiv 77/388 og i artikel 52, litra a), i direktiv 2006/112, kan følgelig ikke overføres til den særlige tilknytningsregel i artikel 53 i direktiv 2006/112, som fandt anvendelse på tidspunktet for de faktiske omstændigheder i hovedsagen.
- 38 Hvad derimod angår rækkevidden af denne anden regel skal det bemærkes, at udtrykket »arrangement« efter sin sædvanlige betydning betegner en forestilling for offentligheden. I mangel af en specifik definition i direktiv 2006/112 kan det følgelig heraf udledes, at begrebet »[ydelse, der består i] adgang til et arrangement«, som anvendt i dette direktivs artikel 53, skal forstås således, at det betegner de tjenesteydelser, der finder sted efter organiseringen af det, der er genstand for denne forestilling, og som tilsigter at give offentligheden adgang hertil.
- 39 Denne konklusion understøttes indledningsvis af artikel 33 i gennemførelsesforordning nr. 282/2011, som præciserer, at de i artikel 53 i direktiv 2006/112 omhandlede tilknyttede ydelser omfatter ydelser, der har direkte forbindelse med adgangen til arrangementer inden for kultur, kunst, sport, videnskab, undervisning, underholdning eller lignende, som leveres separat til den person, der deltager i et arrangement, mod en nærmere fastsat modydelse. Eftersom tilknyttede tjenesteydelser er dem, der leveres separat til den person, der deltager i et arrangement, skal hovedydelsen nemlig anses for at være den tjenesteydelse, der leveres til denne samme person med henblik på at give vedkommende adgang til det nævnte arrangement.
- 40 Dernæst præciserer denne gennemførelsesforordnings artikel 32, at de tjenesteydelser, der har til formål at give adgang til arrangementer inden for underholdning som omhandlet i artikel 53 i direktiv 2006/112, omfatter ydelser, hvis væsentlige kendetegn består i at give adgang til et arrangement mod betaling af en billet eller et gebyr, hvilket betyder, at de således omhandlede ydelser alene er de ydelser, der vedrører markedsføringen over for kunderne af adgangen til det omhandlede arrangement.
- 41 Endelig fremgår det af den nævnte gennemførelsesforordnings artikel 33a, sammenholdt med 15. betragtning til gennemførelsesforordning nr. 1042/2013, at artikel 53 i direktiv 2006/112 finder anvendelse, når billetter til arrangementer ikke sælges direkte af operatøren, men distribueres af en mellemmand, som handler i eget navn, hvilket igen indebærer, at de ydelser, der er omhandlet i artikel 53 i direktiv 2006/112, er knyttet til markedsføringen over for kunderne af adgangen til det omhandlede arrangement.
- 42 Heraf følger, at den særlige tilknytningsregel, der er fastsat i artikel 53 i direktiv 2006/112, skal forstås således, at den ikke finder anvendelse på de tjenesteydelser, der leveres med henblik på at udøve en aktivitet, der giver anledning til et arrangement, men alene på de ydelser, der består i at markedsføre adgangen til et sådant arrangement over for kunderne.
- 43 Det skal derfor fastslås, at de tjenesteydelser, som leveres af et studie, der optager videochats, til operatøren af en formidlingsplatform på internettet, og som består i at fremstille digitalt indhold i form af interaktive videosessioner af erotisk karakter, der filmes af et sådant studie med henblik på at stille videosessionerne til rådighed for denne operatør, med henblik på, at denne sidstnævnte udsender dem på den nævnte platform, ikke henhører under artikel 53 i direktiv 2006/112.

Sådanne ydelser udgør nemlig hverken ydelser, der har til formål at give kunderne adgang til dette indhold, eller ydelser i tilknytning til disse, men udgør ydelser, der er nødvendige for denne operatørs udsendelse af det nævnte indhold til sine egne kunder.

- 44 Studiet, der optager videochats, har ganske vist det udstyr, der anvendes til at optage og lagre erotiske forestillinger, som derefter udsendes, men en sådan omstændighed er ikke tilstrækkelig til at fastslå, at studiet giver adgang til de heraf følgende interaktive videosessioner, for så vidt som hverken besiddelsen af det nævnte udstyr eller håndteringen heraf i sig selv indebærer, at disse sessioner vises for offentligheden.
- 45 En sådan betragtning svarer i øvrigt til den tilgang, som Momsudvalget, som er et rådgivende udvalg, der er nedsat ved artikel 398 i direktiv 2006/112, har anlagt. Det fremgår nemlig af udvalgets retningslinjer fra dets møde den 19. april 2021 (Dokument B – taxud.c.1(2021)6378389 – 1016), at udvalget næsten enstemmigt har aftalt, at når tjenesteydelser, der består i interaktive sessioner, der filmes og sendes i realtid via internettet (f.eks. videochat), leveres af en afgiftspligtig person, der ejer det digitale indhold, til en slutkunde, dvs. en seer, selv om dette indhold er blevet leveret til denne afgiftspligtige person af en anden afgiftspligtig person, består sidstnævntes levering af digitalt indhold ikke i at give adgang til et arrangement inden for underholdning som omhandlet i artikel 53 i direktiv 2006/112.
- 46 Henset til ovenstående betragtninger skal det første spørgsmål besvares med, at artikel 53 i direktiv 2006/112 skal fortolkes således, at denne bestemmelse ikke finder anvendelse på tjenesteydelser, som leveres af et studie, der optager videochats, til operatøren af en formidlingsplatform på internettet, og som består i at fremstille digitalt indhold i form af interaktive videosessioner af erotisk karakter, der filmes af et sådant studie med henblik på at stille videosessionerne til rådighed for denne operatør, med henblik på, at denne sidstnævnte udsender dem på den nævnte platform.

Det andet spørgsmål

- 47 Indledningsvis bemærkes, at det andet spørgsmål kun er stillet for det tilfælde, at det fremgår af besvarelsen af det første spørgsmål, at artikel 53 i direktiv 2006/112 finder anvendelse på tjenesteydelser som de i hovedsagen omhandlede.
- 48 Henset til besvarelsen af det første spørgsmål er det derfor ufornuddent at besvare det andet spørgsmål.

Sagsomkostninger

- 49 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Tiende Afdeling) for ret:

Artikel 53 i Rådets direktiv 2006/112/EF af 28. november 2006 om det fælles merværdiafgiftssystem, som ændret ved Rådets direktiv 2008/8/EU af 12. februar 2008,

skal fortolkes således, at

denne bestemmelse ikke finder anvendelse på tjenesteydelser, som leveres af et studie, der optager videochats, til operatøren af en formidlingsplatform på internettet, og som består i at fremstille digitalt indhold i form af interaktive videosessioner af erotisk karakter, der filmes af et sådant studie med henblik på at stille videosessionerne til rådighed for denne operatør, med henblik på, at denne sidstnævnte udsender dem på den nævnte platform.

Underskrifter